

Innst. O. nr. 44

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Ot.prp. nr. 31 (2008–2009)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Innledning

Det legges i proposisjonen frem forslag til endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering § 3 nr. 1 første ledd bokstav a slik at arbeidsgivers lønnsplikt (arbeidsgiverperioden) reduseres fra 10 til 5 dager for permitterte som har minst 40 pst. arbeidstidsreduksjon. Lønnsplikten på 15 dager for permitterte med mindre enn 40 pst. arbeidstidsreduksjon opprettholdes, jf. § 3 nr. 1 første ledd bokstav b.

Forslaget er lagt frem som ett av tiltakene i Regjeringens finanspolitiske tiltakspakke, jf. St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid.

Det vises til proposisjonens punkt 2.2 for nærmere redegjørelse av gjeldende rett.

Departementets vurdering og forslag

Permitteringsregelverket har som konsekvens at staten overtar deler av bedrifters lønnsplikt ved å utbetale dagpenger for en periode. Regelverket har vært gjenstand for hyppige endringer blant annet som følge av endringer i konjunktorene. De siste årene har Norge vært inne i en lang konjunkturoppgang, og bedrifter har rapportert om mangel på tilgjengelig arbeidskraft.

Siden høsten 2008 har også Norge merket konsekvenser av den internasjonale finanskrisen og det forventes nå økt arbeidsledighet, jf. St.prp. nr. 37

(2008–2009). Regjeringen ønsker derfor ved ulike virkemidler å støtte næringslivet slik at aktiviteten opprettholdes i størst mulig grad. En reduksjon i antall dager med lønnsplikt vil redusere arbeidsgivers utgifter og bedre konkurransevilkårene til norske konjunkturutsatte bedrifter.

Departementet foreslår også en forskriftsendring slik at antall permitteringsuker med rett til dagpenger øker fra 30 til 42.

Ikraftttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. april 2009.

Økning i dagpengebevilgningen anslås til om lag 23 mill. kroner i 2009.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønaas Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Due-sund, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelsen, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Ot.prp. nr. 31 (2008–2009).

Komiteen viser til at Regjeringens nye anslag for den økonomiske utviklingen i 2009 tilsier at mange bedrifter vil måtte redusere arbeidsstokken. Komiteen viser videre til at det i tilfeller hvor vanskelighetene vurderes å være av midlertidig art vil være mer hensiktsmessig å permittere arbeidstakerne enn å

gå til oppsigelser og støtter forslaget om å redusere arbeidsgivers lønnsplikt fra 10 til 5 dager.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at arbeidsgiver i dag har lønnsplikt de 10 første dagene ved hel permittering og ved minst 40 pst. reduksjon av arbeidstiden. Deretter påløper det 3 ventedager der arbeidstaker verken mottar lønn eller dagpenger. Etter dette betaler folketrygden dagpenger i inntil 30 uker. Flertallet viser til at det ventes redusert sysselsetting i 2009. I løpet av de siste månedene har antall permitterte økt. Ved utgangen av januar 2009 var det registrert 8 300 helt eller delvis permitterte. Dette er 5 800 flere enn i januar 2008. Utviklingen i arbeidsmarkedet kan trekke i retning av at behovet for å benytte seg av permitteringer vil øke. For å bedre bedriftenes økonomiske situasjon støtter flertallet Regjeringens forslag om å redusere bedriftenes lønnsplikt fra 10 til 5 dager for permitterte med minst 40 pst. reduksjon i arbeidstiden med virkning fra 1. april 2009.

Komiteen viser til finanskomiteens behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid og understreker at den varslede forskriftsendringen øker antall permitteringsuker med rett til dagpenger fra 30 til 52 uker, jf. Innst. S. nr. 139 (2008–2009). Komiteen legger til grunn at utvidelsen av dagpengeperioden er midlertidig og at perioden igjen reduseres når situasjonen i arbeidsmarkedet tilsier det.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, viser til at Regjeringen har foreslått å øke dagpengeperioden ved permittering til 42 uker fra 1. april 2009. Flertallet er enig i at en utvidet dagpengeperiode ved permitteringer vil hjelpe bedriftene til å holde på kompetansen i en periode med lav etterspørsel etter arbeidskraft. Flertallet viser til Innst. S. nr. 139 (2008–2009) der perioden utvides ytterligere i forhold til Regjeringens forslag, og at iverksettingstidspunktet fremskyndes til 1. februar. Flertallet har merket seg at dagpengeperioden ved permitteringer utvides til 52 uker fra 1. februar 2009.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er viktig å ha et fleksibelt regelverk for permitteringer. På bakgrunn av dette vises det til Innst. S. nr. 139 (2008–2009) der Regjeringen er bedt om raskt å sette i gang et arbeid med sikte på å kunne øke fleksibiliteten ved rullerende permitteringer. Dette flertallet viser

til at Regjeringen er bedt om at forslag om dette legges fram snarest mulig. For å motta dagpenger ved permittering er det i dag et krav om at arbeidstiden må være redusert med minst 50 pst. Dette flertallet viser til Innst. S. nr. 139 (2008–2009) der Regjeringen er bedt om å vurdere kravet om arbeidsreduksjon for å motta dagpenger ved permitteringer i tilknytning til arbeidet med å øke fleksibiliteten ved rullende permitteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Regjeringens forslag om å redusere arbeidsgivers lønnsplikt fra 10 til 5 dager, og støtter dette. Disse medlemmer støtter derimot ikke en videreføring av dagens ordning hvor permitterte må ha minst 40 pst. arbeidstidsreduksjon. Disse medlemmer viser til at selv en reduksjon på 20 pst. vil merkes godt på den enkeltes økonomi. Spesielt vil dette ramme unge personer i etableringsfasen som har gjort store investeringer, men også andre som er i en vanskelig økonomisk situasjon vil rammes hardt med en reduksjon i lønnen på opptil 40 pst. Disse medlemmer mener at lønnsplikten på 5 dager skal gjelde alle som får en arbeidstidsreduksjon på 20 pst. eller mer.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering skal § 3 nr.1 (Arbeidsgiverperiode) første ledd bokstavene a og b lyde:

- a) 5 arbeidsdager ved hel permittering og ved minst 20 pst. reduksjon i arbeidstiden.
- b) 15 arbeidsdager ved mindre enn 20 pst. reduksjon av arbeidstiden."

Disse medlemmer viser videre til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett for 2009 hvor disse medlemmer fremmet forslag om at retten til å motta dagpenger i permitteringsperioden ble økt fra 30 uker til 42 uker.

Disse medlemmer viser til at flere bransjer, blant annet innen anleggssektoren, allerede er rammet av oppsigelser. Ikrafttredelsesdato er satt til 1. april 2009 av Regjeringen. Disse medlemmer viser til at ikrafttredelse på et så sent tidspunkt vil føre til at mange unødvendig går ut i arbeidsledighet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"II

Loven trer i kraft 1. mars 2009."

Komiteens medlem fra Høyre viser til at dagens dagpengeregulering har som krav for utbetaling av dagpenger at en er arbeidsledig med minst 50 pst. I dagens situasjon bidrar dette til å begrense bedriftenes anledning til deltidspenning. Dette medlem mener det er viktig å skape trygghet for dem som kan være i ferd med å miste jobben og mener derfor at regelverket i en periode må gjøres mer fleksibelt. I denne forbindelse vises det til Innst. S. nr. 139 (2008–2009), hvor følgende forslag ble fremmet:

"Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen om midlertidig å legge til rette for at regelverket for dagpenger kan praktiseres på en fleksibel måte i forhold til deltidspenning, slik at det åpnes for rett til dagpenger ved 20 pst. penning.

"Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen tilpasse regelverket for rullerende penning slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er penningert."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er enig i Regjeringens forslag til endringer i dagpengeregulering. Dette medlem vil imidlertid påpeke at Regjeringen ikke går langt nok i å gjøre reglene for dagpenger ved penninger fleksible nok. Det vil gjøre det enklere for mange bedrifter å holde på ansatte fremfor å si dem opp dersom adgangen til delvis penning ble redusert til 20 pst. av full arbeidstid, slik at blant annet ordninger med rullerende penning kunne gjennomføres.

Dette medlem viser for øvrig til merknader og anmodningsforslag om forskriftsendring om dette i Innst. S. nr. 139 (2008–2009).

FORSLAG FRA MINDERTALLET

Forslag fra Fremskrittspartiet:

I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under penning skal § 3 nr.1 (Arbeidsgiverperiode) første ledd bokstavene a og b skal lyde:

- a) 5 arbeidsdager ved hel penning og ved minst 20 pst. reduksjon i arbeidstiden.
- b) 15 arbeidsdager ved mindre enn 20 pst. reduksjon av arbeidstiden.

II

Loven trer i kraft 1. mars 2009.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under penning

I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under penning skal § 3 nr. 1 (Arbeidsgiverperiode) første ledd bokstav a lyde:

- a) 5 arbeidsdager ved hel penning og ved minst 40 % reduksjon av arbeidstiden

II

Loven trer i kraft 1. april 2009

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 10. februar 2009

Karin Andersen

leder

Per Rune Henriksen

ordfører

